

Förbundsstyrelsens
förslag om avgifter vid
Handels kongress 2025

Avgifts- kommitténs rapport

*Handels kongress
2025*

Vi är Handels

Tillsammans tar vi kampen

Handels kongress
2025

Innehåll

1. Inledning	3	5. Överväganden och prioriteringar	18
2. Avgifternas hantering under kongressperioden 2022-2025	4	För att skapa ett mer rättvist och robust avgiftssystem ska vi under kongressperioden prioritera:	19
3. Nuvarande och framtida avgifter	8		
4. Motioner om avgifter	16		

Avgiftskommitténs rapport

1. Inledning

1.1 Avgiftskommitténs sammansättning och arbete

- 1 Förbundsstyrelsen tillsatte inför Handels kongress 2025 en särskild avgiftskommitté. Uppdraget var att analysera förbundets avgiftsfrågor i sin helhet, föreslå förändringar till den kommande kongressen, samt besvara inkomna motioner om avgifter. Avgiftskommittén har bestått av sex ledamöter:
 - 2 Ordförande **Martin Nyberg** – 1:e vice ordförande och avtalssekreterare
 - Sekreterare **Stefan Carlén** – chefsekonom
 - Ledamot **Sara Fernlund** – förbundsstyrelsen
 - Ledamot **Tommie Hägg** – förbundsstyrelsen
 - Ledamot **Anna-Karin Hessel** – förste ombudsman
 - Ledamot **Britta Lepp** – ekonomichef
- 3
 - Avgiftskommittén har haft sex möten och arbetet har bestått i att så grundligt som möjligt utreda och analysera avgiftsrelaterade frågor. Kommitténs arbete har bland annat bestått av följande:
 - Analys av förändringar i hantering av avgifter, samt i själva avgiftssystemet, med fokus på de nyheter som genomfördes vid kongressen 2021/2022.
 - Benchmarking med andra förbunds avgiftssystem för att se hur Handels ligger till i jämförelse med andra och om det finns något att lära sig av hur andra strukturerat sina avgifter.
 - Hearing med anställda inom facklig verksamhet, medlemservice och rådgivning för att fånga upp olika problem och styrkor med hur avgifterna hanteras.
 - Långsiktig analys av medlemmars löneinkomster under kommande kongressperiod fram till 2031.
 - Statistisk analys av ekonomiska effekter rörande avgiftsförändringar, medlemsutveckling och förbundets ekonomi.
 - Motionssvar på inkomna motioner.

- 4 Avgifterna är förbundets största intäktskälla. De är själva grunden för att facket ska kunna bedriva en bra verksamhet. Samtidigt är avgifterna en kostnad för medlemmarna. Det är en målkonflikt som kräver balans mellan att å ena sidan ha en sund ekonomi, och en fungerande verksamhet, å andra sidan att ha avgifter som i möjligaste mån kan maximera antalet medlemmar. Avgiftskommitténs strävan har varit att hantera denna målkonflikt genom att se avgifterna ur ett långsiktigt verksamhetsperspektiv.

2. Avgifternas hantering under kongressperioden 2022-2025

- 1 Kongressen 2021/2022 beslutade om en helt ny hantering av avgifterna. I stället för att slå fast att avgifterna årligen automatiskt skulle höjas med löneutvecklingen, skulle årliga beredningar ske för att sedan årligen beslutas av förbundsrådet. Detta motiverades av att det upplevdes som felaktigt att avgifterna mekaniskt höjdes, en hantering som gjorde att många i organisationen inte kände sig delaktiga i arbetet med avgifter. Med det nya sättet att arbeta fanns en strävan att få ökad delaktighet och förståelse för avgifternas målkonflikter, samt att bättre kunna hantera avgiftsfrågor på årsbasis.

2.1 Avgifter 2022

- 1 Kongressen hade de flesta avgiftsbesluten under sin första session 2021. Inför 2022 påbörjades därför arbetet med att se över de beslut som tagits, samt att uppfylla kongressbesluten. Fyra beslut med sammanlagt sju att-satser verkställdes under 2022 efter kongressens andra session.
- 2 Det första beslutet var att ändra hanteringen genom att bereda årliga analyser som sedan skulle beslutas av förbundsrådet. Det beslutet innehöll tre att-satser.
- 3
- att den automatiska årliga indexuppräknings av avgifterna avskaffas och ersätts av en princip där man med högre grad av flexibilitet årligen bestämmer den nya avgiften,
 - att förbundsstyrelsen ansvarar för att det tas fram årliga analyser och utvärderingar om avgifterna, samt att kommande års avgifter bereds,
 - att avgifterna årligen beslutas av förbundsrådet.
- 4 Den nya hanteringen prövades på ett extra förbundsråd hösten 2021. Beslutet blev att fortsatt ha oförändrade avgifter, samt att implementera ytterligare tre beslut från kongressen.
- 5 **För det första** implementerades beslutet att studielediga inte längre skulle vara avgiftsbefriade utan att de i stället skulle betala lägsta avgift.

- 6 • att avgiftsbefrielsen för heltidsstuderande avskaffas och ersätts med erläggande av lägsta avgiften
- 7 Tidigare var studielediga helt avgiftsbefriade. Det medförde att flera kunde vara medlemmar under hela sin högskoleutbildning, ta del av försäkringarna och sedan lämna när de var klara. Kongressen ansåg att de studielediga åtminstone skulle täcka sina egna kostnader (för försäkringar, Handelsnytt m m) och därför placeras på lägsta avgiften.
- 8 Det fanns en risk att antalet studielediga skulle minska. Men utvärderingar har visat att så inte blivit fallet. Historiskt har antalet avgiftsbefriade studielediga pendlat, och haft en årscykel där de är färre i juli och augusti eftersom flera då avslutat sina vårterminer, och färre har hunnit ansöka om avgiftsbefrielse för höstterminerna. Det har inte blivit någon större skillnad i antalet studielediga. Införandet av lägsta avgiften tycks ha spelat en marginell roll för antalet som väljer att fortsätta sitt medlemskap när de studerar. De tycker sannolikt att det är värt att få försäkringarna, och har fått bra information från medlemservice. En positiv effekt var att det också innebar en ökad intäkt för verksamheten på 2 till 3 miljoner kronor.
- 9 **För det andra** implementerades en justering av avgifterna för dubbelanslutna och medlemmar med sjukersättning. Här fanns två att-satser.
- 10 • att avgiften för dubbelanslutna i likhet med andra grupper sätts till den lägsta avgiften,
- att den särskilda medlemskategorin för personer med sjukersättning avskaffas och att dessa medlemmar i stället betalar den lägsta avgiften.
- 11 Det innebar en höjning med 8 kr för dubbelanslutna och en sänkning med 2 kr för medlemmar med sjukersättning. Syftet var att få ett mer enhetligt avgiftssystem. Här förväntades inga effekter och utvärderingar har visat att det inte heller påverkade medlemsantalet i dessa kategorier.
- 12 **För det tredje** utreddes och implementerades beslutet om att kunna ha ett avgiftsfritt medlemskap för gymnasieelever som jobbar extra i handeln och som går högskoleförberedande program.
- 13 • att för- och nackdelar med att införa avgiftsbefrielse gällande gymnasieelever som jobbar extra i handeln men går andra program än de som ger nuvarande elevmedlemskap utreds och ska kunna verkställas under kongressperioden efter beslut i förbundsrådet.
- 14 Frågan utreddes under hösten 2021 och där framkom tydligt att fördelarna övervägde. Förbundsrådet fattade därmed beslut om att införa ett avgiftsbefriat medlemskap för denna grupp från 1 januari 2022. Tanken var att detta skulle ses som en långsiktig investering i att vänja en potentiell medlemskategori med medlemskap tidigt. Även om det finns mer att göra för att öka denna medlemsgrupp så finns inga negativa effekter med denna förändring. Snarare finns ett värde i att vara ett mer inkluderande och välkomnande förbund.

2.2 Avgifter 2023

- 1 Inför förbundsrådets beslut om avgifter 2023 hade inflationskrisen slagit till. Det innebar att medlemmarna drabbats av höga kostnader, men samtidigt hade även förbundet, centralt och i avdelningarna, drabbats av ett högre kostnadsläge.
- 2 I förbundsrådets beslut till nya avgifter prioriterades att fortsatt stärka medlemmarnas ekonomiska situation genom att inte höja avgifterna. Tvärtom sänktes avgifterna i tre klasser för att uppnå mer "smarta avgifter" som inklusive a-kassan hamnade på 499, 599 och 699 kr i stället för just över dessa summor.

2.3 Avgifter 2024

- 1 Till 2024 hade inflationstakten minskat men det höga kostnadsläget bestod. Den ekonomiska situationen för förbund och avdelningar hade också blivit mer ansträngd. Handels hade inte höjt avgifterna på fyra år, utan snarare sänkt dem något. Dessutom konstaterades att gränsen för att få lägsta avgift hade stått still på 10 000 kr i åtta år, och själva lägsta avgiften på 129 kr hade dessutom stått still under hela perioden. Samtidigt fanns en fortsatt önskan att fortsätta att stödja medlemmarna i en tuff ekonomisk situation.
- 2 Förbundsrådet fattade beslut om att höja gränsen för lägsta avgift till 11 000 kr så att fler skulle kunna komma i fråga, samt också höja lägsta avgiften till 139 kr. De avgifter som var relaterade till lägsta avgiften höjdes till samma belopp. Dessutom genomfördes en allmän höjning med 3-6 kr i samtliga klasser. Denna modesta höjning var resultatet av en balans mellan att lönerna i branschen ökat medan avgifterna stått still, och att fortsatt kunna stödja medlemmarna.
- 3 En längre utredning gjordes av finansieringen av inkomstförsäkringen. Den visade att det fanns en missuppfattning om att alla som tjänade över 25 000 kr betalade en högre avgift för att få försäkringen. Den administrativa hanteringen av inkomstförsäkringen och medlemsavgifterna hade påtagliga brister. Grundavgiften hade 2016 satts för lågt vilket innebar att de med högre inkomster totalt sett betalade en lägre avgift utifrån sina inkomster, trots det administrativa greppet att lägga till 17 kr.
- 4 Förbundsrådet beslutade därför att inkomstförsäkringen fortsatt skulle finansieras allmänt, och att den krångliga administrativa hanteringen med den fiktiva "17-kronan" skulle avskaffas. Det motiverades av att det i praktiken var så det hade sett ut, men också att kostnaden var låg – vid den tiden 1,40 kr per yrkesaktiv medlem. Det sågs som ett lågt pris för att locka en medlemsgrupp som bidrar med stora medlemsintäkter totalt sett.

2.4 Avgifter 2025

- 1 För 2025 beslutades att avgifterna i klasserna skulle vara oförändrade. Däremot beslutades att gränsen för lägsta avgift skulle fortsätta att höjas, nu till 12 000 kr samtidigt som lägsta avgiften och därtill relaterade avgifter höjdes till 149 kr.

2.5 Analys av kongressperiodens avgiftsförändringar

- 1 Samtliga kongressbeslut från 2021 har verkställts. Det som dock sticker ut när vi betraktar 2020-talets första hälft är att förbundet så tydligt valt att stödja medlemmarna med reallt sänkta avgifter. Det är beslut som motiverats av att medlemmarna haft tuffa år med såväl pandemikris som inflationskris. Samtidigt kan vi konstatera att detta stöd inte fått den uppmärksamhet det förtjänar.

	Avtalad höjning av heltidslöner	Allmän avgiftshöjning	Övrig notering
2020	774 kr	0	Oförändrade avgifter
2021		0	Oförändrade avgifter
2022	580 kr	0	Oförändrade avgifter
2023	1 110 kr	-0,50 kr	Sänkt avgift i tre klasser (beräknat genomsnitt)
2024	985 kr	4,50 kr	Höjning av gränsen för lägsta avgift till 11 000, höjd lägsta avgift till 139 kr, allmän höjning 3-6 kr
2025	1 048 kr	0	Höjning av gränsen för lägsta avgift till 12 000, höjd lägsta avgift till 149 kr.
2026	955 kr	?	Beror på kongressens och förbundsrådets beslut.
Totalt	5 452 kr	4 kr	

- 2 Om vi ser till vad vi vet om perioden 2020 till 2025, samt avtalade löneökningar och prognos för 2026, så framgår det tydligt hur förbundet prioriterat att hålla ner avgifterna. Lönerna för heltidsanställda har i kronor ökat med 5 452 kr, medan de allmänna avgiftshöjningarna i klasser beräknats ha haft ett genomsnitt på blygsamma 4 kr.
- 3 Vidare har gränsen för när man kvalificerar sig för lägsta avgiften höjts, vilket lett till att fler kan få lägsta avgiften. Här har det dock ansetts rimligt att samtidigt höja lägsta avgiften i samband med att gränsen ökat. Den har höjts från 129 till 149 kr. Det innebär att förbundet får kostnadstäckning för försäkringar, LO-avgift och Handelsnytt. Det är en marginalkostnadstäckning som är rimlig när det gäller att få in nya medlemmar som har låga, osäkra eller varierande inkomster.

- 4 Om vi beräknar i procent så har den allmänna kostnadsökningen varit 26,8 procent (inflation), medan löneökningarna legat på 21,4 procent. Avgifterna har dock endast höjts med motsvarande 0,8 procent (genomslag av allmän höjning i klasserna).

3. Nuvarande och framtida avgifter

3.1 Benchmarking med andra förbund

- 1 Det är inte lätt att jämföra avgifter mellan olika förbund. Det finns några förbund inom LO som har procentuella avgifter med golv och tak, samt uppbördsavtal med arbetsgivare om att dra avgiften på lönen. De flesta har dock avgifter i form av klasser. Uppbördsavtal anses av de flesta som svårt eller olämpligt eftersom arbetsgivarna då vet vilka som är medlemmar. Men inte heller bland förbund med avgiftsklasser är det lätt att jämföra. Det finns förbundsavgifter, avdelningsavgifter, sektionsavgifter och klubbavgifter som gör att det kan skilja sig inom förbund. Dessutom finns det många olika klasser. Ett annat problem är att medlemskap kan innehålla olika saker när det gäller försäkringar och i vissa fall a-kassa. Det sistnämnda kan vara obligatoriskt i vissa förbund. Tjänstemannaförbund har inga kollektiva försäkringar i sitt medlemskap förutom att flera har kollektiv inkomstförsäkring.
- 2 Utöver det som skiljer i medlemskap finns även strukturella skillnader. Förbund som har en majoritet män på heltid har fördelar genom att de har högre löner och därmed generar in högre avgifter. Förbund som har en majoritet kvinnor på deltid får in lägre intäkter per medlem. Dessutom har förbund som organiserar heltidsbranscher fördelar av att ha lättare att organisera fackligt på arbetsplatser där mycket fackligt arbete kan skötas. Stora förbund har stordriftsfördelar jämfört med små förbund, vilket kan hålla ned avgifterna. Förbund inom offentlig sektor som har många arveroderade förtroendevalda har även fördelar jämfört med förbund inom privat tjänstesektor som inte har det.
- 3 I kommitténs rapport till kongressen 2021 beskrevs dessa olikheter mer ingående. Analysen landade då i att det fanns vissa jämförbara förbund som det kunde vara lämpligt att löpande göra en så kallad "benchmarking" mot. I tabellen ses dessa jämförbara förbund för avgifterna 2025.

Avgifter vid olika inkomster 2025.

	Handels	Transport	Livs	Fastighets	HRF
10 000	149	298	270	312	265
15 000	332	394	390	372	345
20 000	404	471	465	432	465
25 000	489	550	465	512	575
30 000	565	590	535	572	615

*I Livs kan man inte vara medlem utan att vara med i a-kassan därför är a-kasseavgiften borträknad.
Transport har olika avgifter i sina avdelningar. Här visas högsta avgifterna.

- 4 Handels har i jämförelsen en låg lägsta avgift, där övriga förbund är mer än hundra kronor dyrare. Även i de flesta andra klasser ligger Handels lägre i avgift. Det handlar om 20-90 kr lägre beroende på förbund och avgifts-klass. Undantaget är Livs högsta klasser där Handels ligger något högre.
- 5 Sedan kongressen 2021 har det också tagits fram en jämförelse mot några tjänstemannaförbund. För att en sådan jämförelse ska bli rättvis visar vi dels skillnaderna i faktiska avgifter, dels skillnader när vi lägger på en schablon på 200 kr för privata premier för hem- och fritidsolycksfall. Här kan det dock skilja mycket beroende på boendeort, hushållstyp och typ av försäkring. För vissa individer skulle privata premier vara betydligt högre, för andra lägre.

Tjänstemannaförbund endast avgift

	Handels	Unionen	Vision	Akavia	Sveriges Lärare	Finans-förbundet
20 000	404	225	243	330	280	255
25 000	489	225	291	330	280	255
30 000	565	235	303	330	280	255

Tjänstemannaförbund endast avgift + schablon på 200 kr för hem- och fritidsolycksfallsförsäkring

	Handels	Unionen	Vision	Akavia	Sveriges Lärare	Finans-förbundet
20 000	404	425	443	530	480	455
25 000	489	425	491	530	480	455
30 000	565	435	503	530	480	455

*För tjänstemannaförbund är det inte relevant att ha med en klass på 10 000 kr. Därför utgår vi här från 20 000 kr.

- 6 Om vi bara ser till avgifterna ligger tjänstemannaförbunden betydligt lägre än Handels och övriga LO-förbund. Men om man även utgår från att medlemmar ska betala premier för egna försäkringar så blir bilden en helt annan. För de som tjänar 20 000 kr är Handels det billigaste alternativet. För de som tjänar 25 000 ligger Handels ungefär lika, förutom i jämförelse med Unionen. Vid inkomster på 30 000 ligger Handels högre.

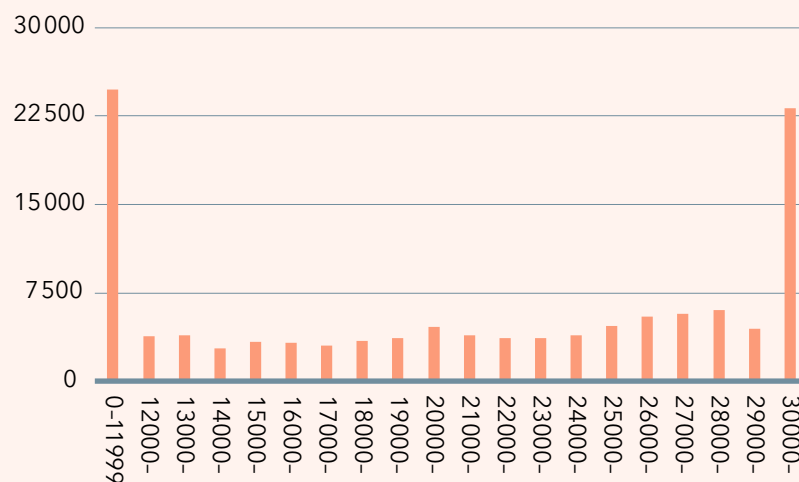
Notera dock att skillnaden mot Akavia är ganska liten även där. Akavia har under perioden höjt sina medlemsavgifter med 50 kr motsvarande 18 procent.

3.2 Hur ser medlemmarnas fördelning i avgiftsklasser ut?

- 1 De flesta förbund tar in medlemsavgifter i olika avgiftsklasser. Det skiljer sig dock ganska mycket mellan förbunden i fråga om hur många klasser man har, och vilka avstånd i kr det är mellan klasserna. Fastighets har 17 avgiftsklasser, från inkomst på 7 000 kr till 35 500 kr, och ett avstånd på 1 500 kr. HRF har 11 klasser, från 5 000 till 30 000 kr, samt ett avstånd på 2 000 kr. Livs har 5 klasser från 7 491 till 26 132 och ett större avstånd på 6 000 till 8 000 kr.
- 2 Handels avgiftsmodell har 20 avgiftsklasser. Den lägsta avgiften ligger på inkomster under 12 000 kr och den högsta klassen är för inkomster över 30 000 kr. Avståndet mellan olika klasser är 1000-kronorsintervaller.
- 3 Nackdelen med att ha många klasser kan vara att det är svårare att överblicka. Fördelen är att det blir mindre höjningar av avgiften när inkomsten ökar för en medlem. I Handels handlar det om ca 20 kr, medan det i HRF handlar om 40 kr och i Livs hela 110 kr. En annan fördel för Handels är att just 1000-kronorsintervall stämmer ganska bra med de löneökningar vi förhandlat fram, och därför är det lättare att förklara flytt av klass vid årliga registervårdsenkäter.

Antal yrkesaktiva per avgiftsklass maj 2025

Enligt uppgifter i Vera

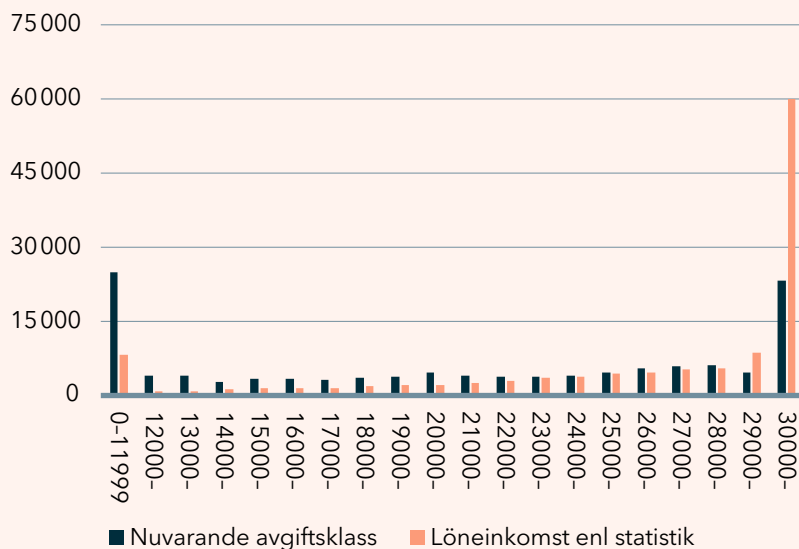

- 4 När vi fördelar medlemmarna efter vilken avgiftsklass de är registrerade i finner vi att de främst finns i de två yttersta klasserna. Knappt 25 000 finns i lägsta avgiftsklass och nästan lika många i högsta klass. Däremellan hamnar 3 000–6 000 medlemmar i övriga klasser.

- 5 En fråga som infaller är om medlemmarna är placerade i rätt avgiftsklass? För att ta reda på det har lönestatistiken för butik och lager använts. Där finns 90 procent av förbundets yrkesaktiva medlemmar. Vi utgår från lön, kontrakterad tid och ob/skift-ersättning. Därefter omvandlar vi det till samma antal medlemmar som i Vera.
- 6 När vi jämför vilken klass medlemmarna ligger i med den lön de har enligt statistiken visas det stora skillnader. I lägsta avgiftsklass skulle antalet minska från 25 000 till 8 000. I högsta klass skulle antalet öka från 25 000 till 60 000. Även i övriga klasser blir det vissa skillnader. Men slutsatsen är ändå tydlig. Många medlemmar betalar betydligt mindre än vad de egentligen ska göra.
- 7 Vad betyder det rent ekonomiskt? Om alla medlemmar betalade korrekt avgift efter vad de tjänar så skulle Handels få in 140 miljoner kr mer. Det är stora summor. Det motsvarar kostnaden för att sänka alla avgifter med nästan 100 kr per medlem.

Placering i avgiftsklass i relation till löneinkomst enligt lönestatistiken

maj 2025

3.3 Prioritera att betala rätt avgift?

- 1 Skillnaden mellan vad medlemmarna betalar och vad de egentligen skulle betala väcker frågan: Hur ska vi säkerställa att medlemmarna betalar rätt avgift? Handels praktiska hantering av avgifterna bygger på stor tillit till medlemmarna. Den inkomst de sätter blir grunden för den avgift de ska betala. Här har det alltid funnits risk för att enstaka medlemmar kan ange en lägre inkomst för att få en lägre avgift. Det är i sig ett stort problem om medlemmar på samma företag och med liknande löner betalar helt olika avgifter. Det upplevs som orättvist och kan leda till en negativ inställning till Handels.

- 2 Nu finns det även indikationer på att hanteringen av avgifter via Mina sidor har brister. För det första finns det exempel, där medlemmar och ibland stora medlemsgrupper på enstaka företag, går in på Mina sidor och digitalt registrerar en låg inkomst för att på så sätt endast betala den lägsta avgiften. Vidare finns en brist i systemet som innebär att många som inte uppger någon inkomst hamnar på 0 kr i inkomst och automatiskt får lägsta avgift, samt att det inte går att ange rätt inkomst över 30 000 kr. Det sistnämnda är ett problem om man tänker sig att höja högsta avgiftsklass.
- 3 I kommunikationen med medlemmar om avgifter lyfter förbundet fram att det är viktigt att betala rätt avgift för att ersättning från a-kassa, inkomstförsäkring och vid arbetsmarknadskonflikt ska vara rätt. Det kan så klart motivera medlemmar att hamna rätt, men problemet är att det i praktiken inte kommer att göra någon skillnad. Oavsett vad man uppgett för inkomst till Handels så är man berättigad till a-kassa och inkomstförsäkring efter den faktiska löneinkomst man haft före man blev arbetslös. Vidare är det i praktiken svårt vid en eventuell strejk, där vi behöver så bred uppslutning som möjligt, att börja diskutera huruvida man hamnat fel i inkomst i Vera. Konfliktersättning bygger också på det man uppger för a-kassan.
- 4 Om alla betalade korrekta avgifter så skulle avgifterna kunna sänkas för alla. Som vi sett är det stor skillnad mellan vad som uppges som inkomst och den löneinkomst som medlemmarna har enligt vår egen lönestatistik. Att årliga registervårdsenkäter skickas ut är viktigt för att nuvarande system ska kunna fungera. Men det löser inte problemet att det är möjligt att digitalt sänka sin inkomst och avgift.
- 5 En prioriterad uppgift för förbundet under kommande kongressperiod bör därför vara att se över sin nuvarande hantering för att kunna garantera att alla betalar korrekt avgift. Finns det andra modeller för att ta in uppgifter om medlemmars inkomster? Finns det möjlighet att sätta spärrar så att medlemmar inte själva kan sänka sina avgifter? Vilka förändringar på Mina sidor kan man i övrigt göra för att klubbordföranden ska kunna se avgiftsklass, och göra det omöjligt att hamna på 0 kr? Kan ett nytt namn på lägsta avgiften, till exempel "subventionerad" avgift, signalera att det är en tillfällig låg avgift? Vilka konsekvenser kan det ha? Det här är frågor som inte är kongressfrågor men som skulle behövas ses över under kommande kongressperiod.

3.4 Hur utvecklar sig medlemmarnas löneinkomster fram till 2031?

- 1 För att bedöma hur framtidens avgifter ska se ut behöver vi få en uppfattning om vilka löneinkomster medlemmarna kommer att ha fram till 2031. Vi utgår även här från lönestatistiken, och tittar på lön, kontrakterad tid och ob/skift-ersättning. För 2025 är det rådande löner, för 2026 den avtalade och sedan ett antagande om tre procents löneökning. Om vi först ser till detaljhandeln som står för ca 70 procent av de yrkesaktiva medlemmarna får vi fram följande percentiler i tabellen.

Månadsinkomster för medlemmar i Handels - Detaljhandel

Percentil	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10	13 908	14 325	14 755	15 198	15 654	16 123	16 607
20	20 206	20 813	21 437	22 080	22 742	23 425	24 127
30	23 723	24 434	25 167	25 922	26 700	27 501	28 326
40	26 101	26 885	27 691	28 522	29 377	30 259	31 167
50	28 002	28 842	29 707	30 598	31 516	32 462	33 435
60	29 745	30 638	31 557	32 503	33 478	34 483	35 517
70	31 583	32 531	33 507	34 512	35 547	36 614	37 712
80	33 901	34 918	35 966	37 045	38 156	39 301	40 480
90	36 901	38 008	39 148	40 323	41 533	42 778	44 062

- 2 Medianinkomsten, den 50e percentilen, är redan 2025 på drygt 28 000 kr. För 2031 beräknas den vara 33 435 kr. Den 10e percentilen avser de 10 procent av medlemmarna som har lägst inkomst. Här ser vi att den 2025 är högre än lägsta avgiften. Från 2028 hamnar majoriteten av butiksanställda över den nu högsta avgiftsklassen.
- 3 Bland de som ännu inte är medlemmar ligger inkomsterna generellt ca 5 000 kr lägre. Här är det 20 procent som har inkomster under lägsta avgiften vilket innebär att den har en viktig roll för att fånga in grupper med låga och osäkra inkomster.
- 4 Om vi ser till medlemmar inom lager- och e-handel, ca 20 procent av yrkesaktiva medlemmar, visar det sig att redan en stor majoritet slagit i avgiftstaket. Redan 2026 hamnar till och med den allra lägsta percentilen över nuvarande högsta avgiftsklass på 30 000 kr.

Månadsinkomster för medlemmar i Handels - lager och e-handel

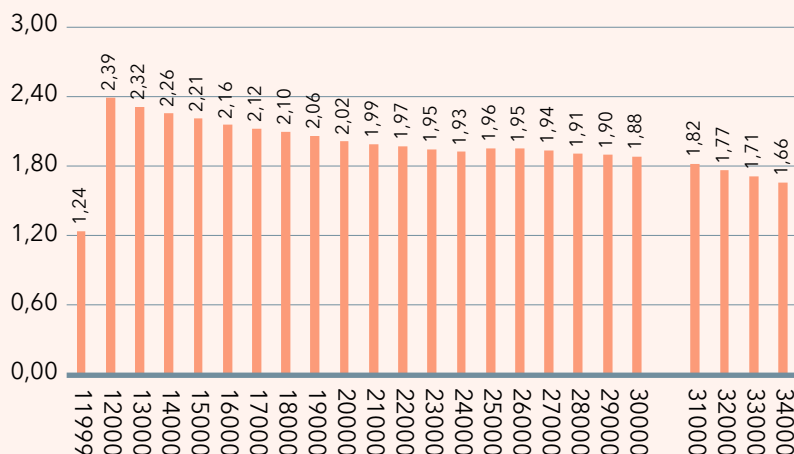
Percentil	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10	29 346	30 227	31 134	32 068	33 030	34 021	35 041
20	29 971	30 870	31 796	32 750	33 732	34 744	35 787
30	31 021	31 951	32 910	33 897	34 914	35 961	37 040
40	32 057	33 018	34 009	35 029	36 080	37 163	38 277
50	33 110	34 104	35 127	36 181	37 266	38 384	39 536
60	34 328	35 358	36 419	37 511	38 637	39 796	40 990
70	35 922	37 000	38 110	39 253	40 431	41 644	42 893
80	38 223	39 370	40 551	41 768	43 021	44 312	45 641
90	41 460	42 704	43 985	45 305	46 664	48 064	49 506

- 5 Utöver medlemmarna i butik och lager finns ca 10 procent tjänstemän och frisörer. Där kan vi förvänta oss att även de har inkomster över högsta avgiftsklass. Det talar för att högsta avgiftsklass bör höjas, särskilt med tanke på att den legat still i tio år, sedan 2016.

3.5 Har vi solidariska avgifter?

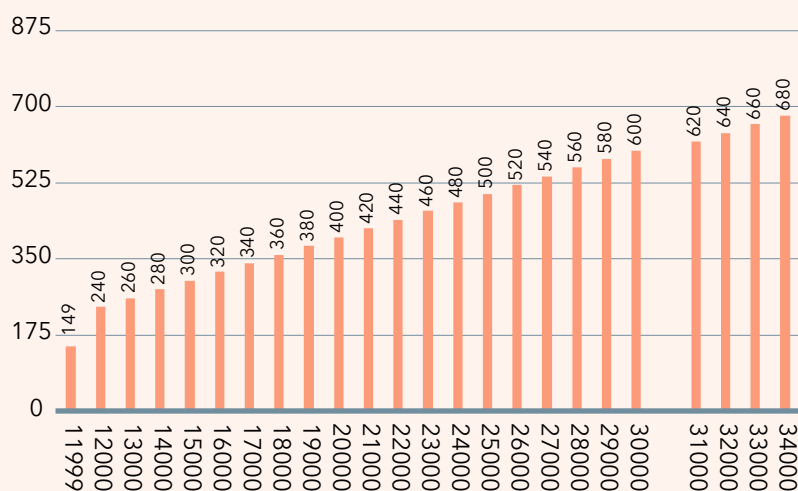
- 1 En grundtanke med Handels avgiftssystem är att det ska vara en rättvis fördelning, att de med högre inkomster ska betala mer i kronor och att det ska spegla en procentuell avgift.

Avgifter som procent av lön i olika löneintervall

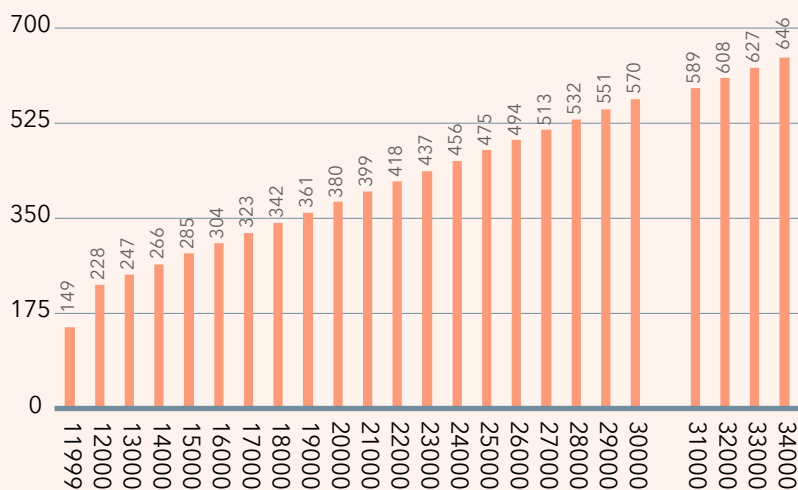

- 2 När vi analyserar avgiftssystemet kan vi konstatera att de med lägre inkomster betalar en högre procentuell del av sin inkomst än de med högre avgifter. För den som har 12 000 kr i inkomst innebär avgiften 2,4 procent, medan den som tjänar 30 000 kr betalar 1,8 procent. Om vi ser till en inkomst på 35 000 kr innebär det 1,6 procent.

Om 2 procent vid varje klass

Om 1,9 procent vid varje klass

- 3 Det går att tänka annorlunda med ett avgiftssystem i 1000-kronorsintervaller. Om vi i stället utgår från t ex 2 procent i systemet skulle avgifterna i kronor sänkas för de lägre nio klasserna, men höjas för de tio högre klasserna. Klassen 12 000 skulle sänkas med 47 kr, och klassen 30 000 skulle höjas med 35 kr. Intervallerna skulle vara 20 kr. En sådan förändring skulle ekonomiskt innebära 7,8 miljoner mer i intäkter om vi utgår från exakt samma stock av medlemmar.
- 4 Ett annat alternativ skulle kunna vara 1,9 procent vilket skulle innebära en sänkning i 17 klasser, men en höjning i två klasser. Här skulle avgiften i klassen 12 000 kr sänkas med 59 kr, medan klassen 30 000 kr skulle höjas med 5 kr. Ekonomiskt skulle en sådan förändring leda till minskade intäkter för förbundet med 19,3 miljoner kr.

- 5 Avgiftskommittén ger inga förslag på detta, utan ser det som något som kan övervägas i samband med den årliga avgiftsanalysen som ska ligga till grund för förbundsrådets beslut om avgifter. Den stora frågan för den kommande kongressperioden är att se till att medlemmarna betalar rätt avgift. När det väl fungerar, finns utrymme att se över systemet och även överväga att sänka vissa avgifter.

4. Motioner om avgifter

- 1 Handels kongress 2021 beslutade om en tydlig ansvarsfördelning gällande avgifter. I stadgarna klargjordes att kongressen beslutar om avgiftssystemets utformning medan förbundsrådet efter årliga analyser ska besluta om själva avgifterna. Grunden var att avgifterna ständigt behövde analyseras och vägas mot olika målkonflikter, samt att det under en femårsperiod kan hända mycket som påverkar bedömningen. Dessutom ansågs det finnas ett värde i att fler fick delta och få ökad förståelse för de målkonflikter som finns i fråga om avgifterna. Det handlade inte minst om balansen mellan avgifter och den verksamhet som de ska finansiera. Denna ordning har uppskattats och fungerat väl under kongressperioden 2021–2025.
- 2 Till kongressen har det inkommit 13 motioner om avgifter. Två av dessa har att-satser som vill ändra avgiftssystemets utformning genom att införa procentuella avgifter. Det är något som ofta återkommer i motioner till kongressen, och argumenten baserar sig vanligen på rättviseaspekter och att avgifterna ska vara solidariska. Det har dock tidigare skett försök att införa procentuella avgifter. Kongressen 1986 beslöt att införa procentuella avgifter, men ganska snart kom organisationen till insikt att det inte var möjligt på Handels område, och därför fick kongressen 1991 veta att det inte hade gått att infria beslutet. Dels varierade inkomsterna för medlemmarna mycket från månad till månad, dels fanns det så många små arbetsplatser och olika medlemsformer att ta hänsyn till. Den administrativa bördan blev övermäktig trots att då också fanns möjlighet till uppbördsavtal. Handels frångick uppbördsavtal under slutet av 1990-talet eftersom det ansågs vara en risk att arbetsgivarna, då de visste om vilka som var medlemmar, kunde använda innehållna medlemsavgifter som stridsåtgärd. Idag är det därför än svårare att hitta ett system med procentuella avgifter. För att uppnå en liknande effekt är det dock möjligt att inom ramen för avgiftsklasser skapa ett mer solidariskt system genom att klasserna mer tydligt avspeglar procent på lönen, vilket skulle vara mer rättvist och något som ska vara en prioriterad ambition under kongressperioden. Det är således möjligt att uppnå det motionärerna önskar inom rådande avgiftssystem, inklusive ett golv och ett tak på avgifterna.
- 3 Fem motioner handlar om att sänka avgifter på olika sätt. En motion vill ha lägre avgift de första månaderna i stället för en avgiftsfri månad och en vill

Avg.1:1 Bifall
Avg.1:2 Avslag
Avg.2:1 Besvarad
Avg.2:2 Avslag

ha fler avgiftsfria månader. Detta är dock något som den årliga analysen inför förbundsrådet behöver se över, eftersom det kan få stora konsekvenser för hela den fackliga verksamheten. De förbund som testat detta har inte kunnat visa på några särskilda positiva konsekvenser. Den avgiftsfria månaden är till för dem som går in på autogiro och den har haft en god påverkan på behållande genom fler autogiron och att genom att undvika administrativa problem med autogiro och fakturahantering. Frågan om att ha lägre avgift i stället för avgiftsfritt har övervägts men har hittills inte bedömts ha positiva effekter. När det gäller allmänna sänkningar har Handels, såsom visats tidigare i denna rapport, redan tagit ett stort ansvar och reellt sänkt avgifterna i relation till den kostnadsökning som varit. I några klasser sänktes även avgifterna 2023 nominellt för att kunna ha mer "smarta" avgifter. I den målkonflikt som finns mellan avgifter och behov av facklig verksamhet görs ständigt analyser för att ha en så låg avgift som möjligt. Det är dock en komplicerad fråga som behöver analyseras årligen inför beslut i förbundsrådet.

Avg.3:1-4 Besvarad

Avg.4 Besvarad

Avg.5 Avslag

Avg.6 Avslag

Avg.7:1-2 Avslag

4 Motion Avg.8 anser att man ska ha en högre gräns för att betala för inkomstförsäkringen. Men som tidigare visats i denna rapport gjordes en grundlig genomlysning av betalningen för inkomstförsäkringen till förbundsrådet 2023. Det visade sig då att det i praktiken inte skett någon extra betalning eftersom de med inkomst över 25 000 kr betalade en lägre avgift procentuellt. Ett enigt förbundsråd beslutade efter denna analys att inkomstförsäkringen skulle vara en allmän medlemsförmån som kunde underlätta värvning av de grupper som betalar de högsta avgifterna, då kostnaden utslaget per medlem blev marginell.

Avg.8 Avslag

5 Två motioner anser att kongressen ska besluta om att för vissa medlemmar sänka till lägsta avgiften. Motion Avg.10 menar att medlemmar som har skuldsanering och löneutmätning ska få lägsta avgiften. Förbundsstyrelsen håller med, och konstaterar att denna rutin redan har införts. Därför yrkar förbundsstyrelsen bifall. Motion Avg.9 vill ha in i stadgarna att föräldralediga, arbetslösa och långtidssjukskrivna ska betala lägsta avgiften. På kongressen 2021 beslutades att utreda för- och nackdelar med en sådan sänkning av avgiften. En utredning gjordes som presenterades för förbundsrådet 2024. Slutsatsen blev att de säkra nackdelarna genom stora inkomstförluster på runt 10 miljoner kr, övervägde de mer osäkra fördelarna av att fler skulle stanna som medlemmar i relation till att de redan idag kan få lägre avgift efter sin nya inkomst. Dessutom fanns en del administrativa problem med hanteringen. Förbundsrådet beslutade därför att inte införa lägsta avgiften för dessa grupper.

Avg.9 Avslag

Avg.10 Bifall

6 Motion Avg.11 vill att Handels ska verka för att LO tar fram en familjerabatt på medlemsavgiften. Motiveringen är att det skulle öka chansen för unga som har föräldrar som är medlemmar att bli medlem. Det är en god tanke men det blir en stor administrativ börda att ta in uppgifter om

detta, och dessutom kommer de flesta unga i Handels redan in på den lägsta avgiften. Motion Avg.12 vill ändra stadgarna så att försteombudsmannen ska föreslå förbundsstyrelsen om avgiftsbefrielse för medlemmar som inte fått sin lön utbetald. Även om det är ett gott syfte så blir förslaget byråkratiskt och bör inte antas. Däremot kan en sådan hantering ses över i rutinerna för avgiftsbefrielse i samband med kommande analyser. Motion Avg.13:1-2 vill att vi minskar antalet avgiftskategorier, samt att det införs en återkommande inkomstregistrering för att minska möjligheten att "lura systemet". Antalet avgiftsklasser är något som löpande ska tas beslut om på förbundsrådet. En återkommande inkomstregistrering tolkar vi som att det ska ske årliga registervårdsenkäter. Det är viktigt i det system vi har och förbundsstyrelsen yrkar därför bifall.

Avg.11 Avslag
Avg.12 Avslag
Avg.13:1 Bifall
Avg.13:2 Besvarad

5. Överväganden och prioriteringar

- 1 Avgiftskommittén har i denna rapport gjort analyser av systemet. Vi kan konstatera att Handels aktivt valt att hålla ned avgifterna under kongressperioden och att det inneburit en real avgiftssänkning med 26 procent. Den förändring av avgiftshantering som infördes efter kongressen 2021 där förbundsrådet årligen efter en analys kunde ta beslut i avgiftsfrågor har varit framgångsrik.
- 2 Avgiftskommittén finner inte att det behövs några avgörande förändringar i det system vi har. De stora besluten togs på kongresserna 2016 och 2021/2022 med lika avgifter i alla avdelningar, samt ett nytt sätt att hantera avgifterna. Dessutom städades många av problemen bort under kongressperioden 2022-2025.
- 3 Avgiftssystemet kommer dock nästa kongressperiod behöva ta hänsyn till de ökade lönerna och kostnaderna. Dessutom bör frågan om mer solidariska avgifter prioriteras.
- 4 Den uteslutande viktigaste frågan under kommande kongressperiod är att se till att systemet fungerar så att alla medlemmar betalar korrekt avgift. Det är ett arbete med högsta prioritet som noga behöver följas, utvärderas och återkopplas till organisationen. Om alla betalade rätt avgift skulle det vara möjligt sänka avgifterna.

För att skapa ett mer rättvist och robust avgiftssystem ska vi under kongressperioden prioritera:

- att intensifiera arbetet med att alla medlemmar ska betala korrekt avgift efter den löneinkomst de har,
- att arbetet med att se till att medlemmarna betalar rätt avgift utvärderas och följs upp av förbundsrådet årligen,
- att verka för mer rättvisa och solidariska avgiftsklasser,
- att bifalla stadgekommitténs förslag till justerade stadgar för avgifterna.

Vi är Handels

Tillsammans tar vi kampen

**Handels kongress
2025**

Handels